

POHJOIS-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

TOIMINTAKERTOMUS 2023

SISÄLLYSLUETTELO	Ylituomarin katsaus	4
	1. osaston kertomus	6
	2. osaston kertomus	12
	Hallinto-oikeus muutti uusiin toimitiloihin	18
	Esittelijänä hallinto-oikeudessa	22
	Tilastoja	24
	Kunniamerkit	27
	Henkilöstö	28
	Oulun oikeustalon avajaisjuhlat 31.5.2023	30

TOIMITUS

Enni Brunni
Kaisa Hokkinen
Anni Kontturi
Hanna-Leena Lakovaara
Anna-Kaisa Marski
Juhana Niemi
Anne Tiainen
Niko Träff
Marja-Riitta Tuisku

VALOKUVAT

Hallinto-oikeuden kuva-arkisto,
Valokuvaajamestari Reijo Koirikivi / Studio P.S.V. Oy
Toni Pallari, Toni Pallari Photography
Matias Partanen

ULKOASU JA TAITTO

Johanna Häkkilä | JGS Bros Ky, Tampere

PAINOPAikka

Tampereen Offsetpalvelu 2024

Kannen kuva Otto Karvosen Oulun oikeustalon teoskokonaisuudesta ”Kuin kaikkialla virtaava vesi”

YHDESSÄ TEKEMINEN
ASiantuntemus
Maanläheisyys

JUHANA NIEMI

ylituomari

VUONNA 2023 onnistuttiin parantamaan tuomioistuinlaitoksen toimintaedellytyksiä, vaikka samalla Suomen turvallisuusympäristö ja taloustilanne kehittivät jännitteisempään suuntaan. Saatu lisärahoitus merkitsi Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle yhteensä kuuden viran vakinaistamista. Valtakunnan tasolla otettiin tärkeitä askelia toiminnan kehittämiseksi. Keväällä aloitti työnsä oikeuslaitos-työryhmä, jonka tehtävänä on arvioida laajasti oikeuslaitoksen kehittämistä ja oikeusvaltion vahvistamista, ja tuomioistuinlaitos julkaisi strategiansa vuosille 2023–2033.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden vuoden tapahtuma oli muutto uuteen Oulun oikeustaloon. Sijainti on keskellä kaupunkia ja edistyksellinen rakennus palkittiin Pohjois-Suomen parhaana rakennustekona 2023. Näin on ensiluokkainen oikeuspaikka Pohjoisessa turvattu kauas tulevaan. Vastuunkantajiemme panos hankkeen onnistumiselle oli ratkaiseva. Toimintamme jatkui asiakkaisiin nähden keskeytyksettä. Luoviakin ratkaisuja löytyi, kuten vanhojen kalusteiden onnistunut huutokauppa valtavan jätemäärän ja kulujen aiheuttamisen sijaan. Uudessa talossa aloittivat kanssamme Oulun käräjäoikeus, Rovaniemen hovioikeus, Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Syyttäjälaitoksen Pohjois-Suomen syyttäjäalue ja Ulosottolaitoksen Oulun toimipaikka. Samassa korttelissa toimii myös Maahanmuuttovirasto. Yhteiselo on tässä talossa alkanut hienosti.

Kuten kuvasta näkyy, myös hallinto-oikeuden ylituomari vaihtui. Heinäkuussa totesin saaneeni edeltäjäältäni oikeusneuvos **Mikko Pikkujämsältä** johdettavakseni modernin ja hyvinvoivan tuomioistuimen. Ensivaikutelmani vahvisti syksyllä toteutettu VMBaro-tutkimus, jonka mukaan henkilökuntamme työtyytyväisyys on kaikilla indekseillä tuomioistuinlaitoksen keskiarvoa parempaa. Pysyvästi mie-

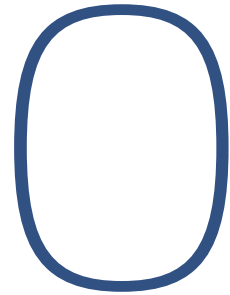
leeni jää kokemani lämmin vastaanotto hallinto-oikeudessa ja samoin myös alueen yhteistyötahojen puolelta. Erityinen kiitokseni siitä!

Näiden muutosten vuonna 2023 hallinto-oikeuden ratkaisutoiminta ylitti määrälliset tavoitteensa ja saavutti käsittelyaikatavoitteensa. Yhteensä ratkaistiin 2055 asiaa, keskimäärin 9 kuukaudessa. Myös kansallisessa vertailussa toiminta näyttäytyi korkeatasoisena. Sekä tuottavuus- että taloudellisuusluvut olivat hallinto-oikeuksien keskiarvon yläpuolella. Asioiden käsittelyaika oli sekin keskiarvoa lyhyempi. Liikaan tyytyväisyyteen ei toki pidä jäädä. Julkisuudessaakin huolta aiheuttivat turvapaikka-asioiden ja maankäyttö- ja rakennusasioiden käsittelyajat. Korjaustoimiin tartuttiin ja tilannetta saatiin kohennettua vuoden mittaan.

Uuden strategiamme ensimmäisenä tavoitteena on, että toiminta vastaa yhteiskunnan ja ihmisten tarpeita. Tulevaisuuden oikeudenhoito ymmärretään palveluna ja oikeusturva yhtenevänä koko maassa. Tämän toteuttaminen ei aseta vaatimuksia vain tuomioistuimelle. Onnistunut oikeudenkäyntikokemus vaatii taitoa kaikilta osapuolilta, viranomaisilta ja oikeudenhoidon ammattilaisilta. Laadun parantamiseksi tarvitaan palautetta ja yhteistyötä. Erinomaiset puitteet tällaiseen kehittämiseen tarjoaa hallinto-oikeuksien laatuhanke, joka pureutuu nyt päätösten kirjoittamiseen ja seuraavaksi prosessin sujuvoittamiseen. Tässä tarkoituksessa kutsumme viranomaisten, yhteisöjen ja yksityisten tahojen edustajia seuraaville laatupäiville Ouluun.

Hallinto-oikeudessa siis työ ja juhla jatkuu. Aprillipäivänä 10 vuotta sitten Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet yhdistyivät nykyiseksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeudeksi Ouluun. Täältä ja pysyvästä istuntopaikastamme Rovaniemeltä palvelemme Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin laajaa aluetta. Kertoneeko jotain Pohjoisen ihmisten vahvuudesta se, etten ole havainnut jälkeäkään kahden talon kohtaamisesta. Näin yhtenäiselle perustalle on hyvä rakentaa. Kiitän koko henkilökuntaa arvokkaasta työstänne ja oikeustalokorttelin virastojen edustajia sekä yhteistyötahojamme lämpimästi yhteistyöstä.

Uuden strategiamme ensimmäisenä tavoitteena on, että toiminta vastaa yhteiskunnan ja ihmisten tarpeita.

1. OSASTO: Vireillä olevien asioiden määrä väheni, mutta takaisinperintäasioiden määrä säilyi korkealla tasolla

SASTOLLA työskenteli vuoden 2023 aikana keskimäärin 18 tuomaria, asessori, 7-8 esittelijää, notaari, neljä lainkäyttösihteeriä, tuomioistuin-harjoittelua suorittava kärjänotaari ja harjoittelija. Hallinto-oikeuden muuton aikana työtä tehtiin lähinnä etätyönä. Uusiin tiloihin on oltu tyytyväisiä, ja aikaisempaan verrattuna työskentelyolosuhteet paranivat selvästi.

Etätyö on kuitenkin edelleen ollut mahdollista yhtä koko osaston viikoittaista virastotyöpäivää eli tiistaita lukuun ottamatta. Osastolla vireillä olevien asioiden määrä väheni, mutta toimeentulotuen takaisinperintäasioiden määrä säilyi korkealla tasolla

Osastolla ratkaistiin hieman yli 1 000 asiaa. Muuttoon osallistuminen vaikutti jonkin verran työtahtiin keväällä. Erityisesti kesän jälkeen tahti kiihtyi, ja lopulta ratkaisuja tehtiin noin 16 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Samalla vireillä olevien asioiden määrä väheni runsaat 20 prosenttia, joten osaston tilanne parani aikaisempaan verrattuna. Osaston suurinasiaryhmä oli edellisten vuosien tapaan ulkomaalaisasiat, joista runsas kolmannes oli turvapaikka-asioita. Viimeksi mainitussa asiaryhmässä pidettiin viisi suullista käsittelyä.

Vuoden aikana lisättiin resursseja turvapaikka-asioihin, ja keskityttiin erityisesti ratkaisemaan vanhimpia valituksia. Koska vireille tulevien vali-

tusten määrä turvapaikka-asioissa väheni edelleen, saavutettiin vuoden vaihtuessa tavoite lyhentää turvapaikka-asioita koskevien valitusten vireilläoloaikaa.

Sosiaaliasiat

Sosiaaliasioista osastollemme kuuluvat vain toimeentulotukea ja vastaanottorahaa koskevat asiat. Viimeksi mainittuja on ollut vuosittain korkeintaan muutama. Toimeentulotuen myöntämistä koskevien asioiden määrä on pysynyt edelleen alhaisena. Tästä huolimatta osaston toiseksi suurin asiaryhmä oli sosiaaliasiat, mikä johtui toimeentulotuen takaisinperintää koskevien hallintoriita-asioiden määrän edelleen jatkuneesta kasvusta. Takaisinperinnälle on yleisimmin syynä se, että toimeentulotuen saajalla on ollut toimeentulotukea myönnettäessä sellaisia varoja tai varalli-

Takaisinperintä-
hakemusten suuresta
määrästä huolimatta
hakemusten käsittely saatiin
hyvään vauhtiin,
ja suuremmalta
ruuhkautumiselta
vältyttiin.

suutta, jota hän ei ole voinut käyttää elatuksensa turvaamiseksi. Toimeentulotukea myönnettäessä on tällöin samalla määrätty, että tuki peritään takaisin edellä mainitusta omaisuudesta tai sen sijaan tulleeesta varallisuudesta. Takaisinperintää koskevia hallintoriita-asioita tuli vuonna 2023 vireille 185 hakemusta, ja asiaryhmässä annettiin ratkaisu noin 230 hakemukseen. Vuoden kuluessa keskityttiin erityisesti takaisinperintäasioiden tehokkaaseen haltuunottoon heti niiden tullessa vireille, esittelijöiden perehdytykseen sekä selkeiden toimintatapojen ja yhtenäisen ratkaisukäytännön luomiseen. Takaisinperintähakemusten suuresta määrästä huolimatta hakemusten käsittely saatiin hyvään vauhtiin, ja suuremmalta ruuhkautumiselta vältyttiin.

Maankäyttö- ja rakennusasiat

Vireille tulleiden maankäyttö- ja rakennusasioiden määrä oli edellisvuoden tapaan tavanomaista alhaisempi. Maankäyttö- ja rakennusasioihin on viime vuosina lisätty resursseja, jotta laajojen ja suurta työmäärää vaativien kaava-asioiden ruuhka saataisiin purettua ja sen myötä myös muiden asiaryhmään kuuluvien asioiden käsittelyaika lyhenisi. Erityisesti maankäyttö- ja rakennusasioiden tiimiä työllistivät

tuulivoimarakentamista ohjaavia yleiskaavoja koskevat valitukset. Useiden vuosien ajan ollut yleiskaavavalitusten ruuhka saatiin vuoden loppuun mennessä pääosin purettua. Hallinto-oikeuteen tuli vireille myös kuusi maakuntakaavaa koskevaa valitusta ja kaksi teollisen mittakaavan aurinkovoimalahankkeeseen liittyvää valitusta. Viimeksi mainitut ovat ensimmäisiä aurinkovoimalahankkeisiin liittyviä valituksia osastolla.

Aurinkovoimaloiden luvitus tuo uusia haasteita

Uusituvan energiatuotannon osalta on odotettavissa siirtymistä tuulivoiman lisäksi myös yhä enenevässä määrin aurinkovoimaloihin, joiden luvituksen osalta ei lain säännösten soveltamisesta ole vielä ehtinyt muodostua vakiintunutta oikeuskäytäntöä.

Ongelmaksi siis muodostuu muun muassa se, milloin hanke voidaan toteuttaa suunnittelutarveratkaisun tai poikkeamisluvan perusteella ja milloin hankkeen vaikutukset alueen maankäyttöön huomioon ottaen hankkeen toteuttaminen vaatii kaavoitusta. Ensimmäisten tuulivoimaa koskevien valitusten osalta oltiin aikoinaan samassa tilanteessa, mutta tuulivoimahankkeiden osalta oikeuskäytäntöä lain säännösten soveltamisesta löytyy tällä hetkellä riittävästi.

Kaivostoiminta

Vuonna 2023 tuli vireille 68 kaivostoimintaa koskevaa valitusta, mikä on noin 65 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Malminetsinnän ja kaivoshankkeiden keskittyessä suurelta osin Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakuntien alueelle ohjautuu kaivosasioita määrältään eniten Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden

ratkaistavaksi. Näistä valituksista suurin osa liittyy malminetsintään. Omat haasteensa asiaryhmän valitusten käsittelyyn tuovat saamelaiskulttuurin huomioon ottamiseen ja luonnonarvoihin liittyvät kysymykset.

Toimeentulotuen takaisinperintää metsäomaisuudesta koskeva ratkaisu

Toimeentulotuen hakija oli pidättänyt itselleen elinikäisen käyttöoikeuden kiinteistöön, johon kuului muun muassa metsämaata. Kela oli määrännyt toimeentulotuen myöntämistä koskevilla päätöksillä, että toimeentulotuen hakijalle myönnetty toimeentulotuki peritään takaisin hänen hallitsemastaan metsästä tai sen sijaan tulleesta omaisuudesta. Kela katsoi takaisinperintahakemuksessaan, että toimeentulotukea saaneella oli mahdollisuus saada olennaisia varoja myymällä puusto.

Käyttöoikeus eli hallintaoikeus kiinteistöön oikeuttaa hallintaoikeuden haltijan muun muassa kiinteistöltä saatavaan tuottoon. Kiinteistöllä olevan metsän osalta tämä tarkoitti sitä, että hallintaoikeuden haltijalla on oikeus myydä puustoa sen kasvun arvon verran. Hakkuut eivät saa kuitenkaan alentaa metsäomaisuuden arvoa. Koska toimeentulotuen hakijalla on hallintaoikeuden nojalla oikeus vain metsän tuottoon, takaisinperintää ei voitu kohdistaa hänen hallinnoimaansa metsään, vaan vain hänen osuuteensa metsän tuotosta. Tätä osuutta tuotosta ei kuitenkaan voitu käytettävissä olevien asiakirjojen perusteella yksilöidä riittävästi ja niin, että siihen voitaisiin kohdistaa tarvittaessa ulosmittaus ilman erehdyksen vaaraa. Kelan toimeentulotuen takaisinperintää koskeva hakemus oli siten hylättävä.

MARJA-RIITTA TUISKU

osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

2. OSASTO: Ratkaistujen ja vireille tulleiden asioiden määrä tasapainossa

OSASTOLLA työskenteli vuoden 2023 aikana keskimäärin 13 tuomaria, viisi esittelijää, kaksi esittelevää notaaria ja kolme lainkäyttösihteeriä sekä määräaikaisina tuomioistuinharjoittelua suorittanut käräjännotaari ja oikeustradenomiharjoittelija. Osastolla työskentelee myös sivutoimisia asiantuntijajäseniä, jotka osallistuvat lähinnä lastensuojelu- ja mielenterveysasioiden ratkaisemiseen.

Osastolla ratkaistiin kertomusvuoden aikana 1 026 asiaa, mikä ylitti osastolle asetetun määrällisen tavoitteen. Kun saapuneita asioita oli 1 015, vireillä olevien asioiden määrä pysyi suurin piirtein ennallaan. Suullisia käsittelyitä järjestettiin 43 huostaanottoasioissa, kaksi virkasuhteen irtisanomista koskevissa asioissa, yksi eläintarhaluvan peruuttamista koskevassa asiassa ja yksi mielenterveysasiassa. Suurin osa suullisista käsittelyistä järjestettiin Oulussa, mutta muutamia järjestettiin myös Rovaniemellä.

Osaston suurin ja työllistävin asiaryhmä on jo useiden vuosien ajan ollut sosiaali- ja terveydenhuoltoasiat, jotka toimeentulotukiasioita lukuun ottamatta käsitellään tällä osastolla. Kertomusvuonna ratkaistuista asioista noin 37 prosenttia oli lastensuojeluasioita ja 29 prosenttia muita sosiaali- ja terveydenhuoltoasioita. Itsehallintoasioita eli pääosin kunnallisasioita ratkaistuista oli noin 11 prosenttia, veroasioita noin 9 prosenttia ja maa- ja metsätalousasioita 9 prosenttia. Loppuosa ratkaistuista asioista muodostui ympäristöasioista, valtion virkamiehiä koskevista asioista, elinkeinoasioista ja työvoima-asioista.

Osastolla ratkaistiin
1026
asiaa.

Kuva: Shutterstock

Porotalouteen liittyviä ratkaisuja tavanomaista enemmän

Porotaloutta koskevia asioita käsitellään hallinto-oikeuksista ainoastaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa. Yleensä niitä ratkaistaan vuosittain noin 15. Kertomusvuonna ratkaistiin kuitenkin lisäksi edellisenä vuonna vireille tulleet 42 valitusasiaa, joissa oli kysymys porotaloutta poronhoitovuonna 2019–2020 poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden vuoksi kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta.

Osassa valituksenalaisista päätöksistä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus oli hylännyt eri paliskuntien osakkaiden hakemukset ja oikaisuvaatimukset porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta, koska noissa paliskunnissa suurin sallittu eloporomäärä oli ylittynyt tuhoa edeltäneenä kolmena poronhoitovuotena. Ratkaisu oli perustunut porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun asetuksen 1 §:n 2 momentin säännökseen, jonka mukaan tuhona ei pidetä sellaisia haittavaikutuksia, jotka esiintyvät suurimman sallitun eloporomäärän useana vahinkotapahtumaa edeltäneenä vuonna ylittäneessä paliskunnassa.

Kun porotaloutta
kohdanneiden vahinkojen
määrä ylitti
eduskunnan korvauksia varten
myöntämän määrärahan,
osa haetuista
korvauksista hylättiin.

Hallinto-oikeus kumosi ELY-keskuksen päätökset. Hallinto-oikeus katsoi, että asetuksella annetulla määräyksellä, joka rajoittaa haittavaikutusten korvaamista silloin, kun suurin sallittu eloporomäärä on ylitetty, ei kyse ole enää itse tuhon määrittämisestä, johon porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukainen asetuksenantovaltuutus ulottuu. Edellä mainitun asetuksen 1 §:n 2 momentin jälkimmäinen virke oli siten ristiriidassa porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain kanssa, ja se oli jätettävä perustuslain 107 §:n mukaisesti soveltamatta. Korkein hallinto-oikeus kumosi 15.2.2024 hallinto-oikeuden päätökset.

Osassa päätöksistä ELY-keskus sen sijaan oli myöntänyt usean eri palikunnan osakkaille heidän hakemaansa korvausta, mutta korottanut hakijoiden omavastuusuutta ja hylännyt osan haetuista korvauksista. ELY-keskus oli perustellut päätöksiään sillä, että korvattavat vahingot ylittivät eduskunnan tähän tarkoitukseen myöntämän määrärahan. Hallinto-oikeus hylkäsi päätöksistä tehdyt valitukset. Hallinto-oikeus totesi, että porotaloutta kohdanneesta tuhosta aiheutuneesta vahingosta voidaan lain mukaan maksaa korvausta vain, jos tätä varten on erikseen myönnetty määräraha. Asiaa koskevissa säännöksissä ei myöskään ole säädetty, että porotalouteen kohdistuneet vahingot tulisi korvata täysimääräisesti.

Hallinto-oikeus kumosi eläintarhalupaa koskevan aluehallintoviraston päätöksen

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto oli peruuttanut Kuusamon Suurpetokeskus Oy:n eläintarhaluvan. Päätöksessä oli katsottu muun muassa, että sairaita eläimiä ei ollut hoidettu niiden sairauksien ja vammojen vaatimalla tavalla. Eläimillä ei

Kuva: Shutterstock

Kuusamon
Suurpetokeskus Oy:n
eläintarhalupaa koskeva asia
herätti mielenkiintoa

ollut riittävästi virikkeitä, mikä oli ilmennyt karhuilla stereotyyppisenä käytöksenä ja eläintarhan eläimillä runsaana hammasmurtumien määränä. Eläinten pitopaikat eivät olleet karkaamisen estäviä, sairaiden eläinten hoitamiseen tarvittavia tiloja ei ollut ja ravinnossa oli puutteita. Myöskään lupamääräyksiä ei ollut esimerkiksi lajien suojeluun liittyvään tietojen vaihtoon osallistumisen osalta noudatettu.

Hallinto-oikeus kumosi yhtiön valituksen johdosta aluehallintoviraston päätöksen. Hallinto-oikeus katsoi yhtiön rikkoneen laissa asetettuja eläinsuojeluvaatimuksia sekä eläintarhaluvan lupaehtoja. Päätöksen perusteena käytetyt eläinten hyvinvointiin liittyvät laiminlyönnit kokonaisuutena eivät kuitenkaan olleet hallinto-oikeuden mukaan laadultaan niin vakavia kuin valituksenalaisessa päätöksessä oli katsottu. Annetut määräajat hammastarkastusten suorittamiseen nukutuksessa lukuisille eläimille sekä lajien suojeluun liittyvää tietojenvaihtoa koskevan lupaehdon täyttämiseksi olivat olleet kohtuuttoman lyhyet.

Kiinteistöveroa koskeva Finlex-ratkaisu

Hallinto-oikeus julkaisi kertomusvuonna Finlex-oikeustapauskokoelmassa yhden veroasiassa tekemänsä päätöksen. Asiassa oli Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valituksesta ratkaistavana, oliko A Oy:n omistamaa energiantuotantolaitosta, joka käytti pääasiallisena polttoaineena yhtiön pääosakkeenomistajan X Oy:n tehtaan prosessikaasuja, pidettävä itsenäisenä voimalaitoksena vai prosessin sisäisiä tarpeita palvelevana sähköntuotantoyksikkönä. Kiinteistöverolain 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin voimalaitoksiin sovelletaan korkeampaa kiinteistöveroprosenttia (voimalaitosprosenttia)

Hallinto-oikeus katsoi tehtaan ja nyt kysymyksessä olevan energiantuotantolaitoksen kuuluvan samaan laitokseen ja energiantuotantolaitoksen palvelevan

prosessin sisäisiä tarpeita. Lainsäädäntöhistoria, suppean tulkinnan periaate ja vakiintunut verotuskäytäntö puolsivat valituksen hylkäämistä tällä perusteella.

Asiassa oli kuitenkin vielä harkittava, mikä merkitys oli sillä, että laitoksen omisti tehtaan omistavan X Oy:n sijasta A Oy, jonka osakkeista X Oy omisti 75 prosenttia ja konsernin ulkopuolinen Y Oy 25 prosenttia. Se, että Yhtiö myi tuottamansa sähkön ja että myynnistä 25 prosenttia suuntautui ulkopuoliselle markkinatoimijalle, puolsi kysymyksessä olevan laitoksen katsomista kiinteistöverolain 14 §:ssä tarkoitetuksi voimalaitokseksi ja valituksen hyväksymistä.

Asiaa ratkaistaessa hallinto-oikeudessa toimitettiin äänestys, ja enemmistö hylkäsi Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valituksen. Enemmistö katsoi, että laitoksen omistusjärjestelyjä ja niihin liittyviä näkökohtia suurempi painoarvo oli annettava sille, että tuotannollis-teknillisesti arvioiden kysymyksessä ei ollut itsenäinen voimalaitos vaan teollisuuslaitoksen osa. Hallinto-oikeuden päätös ei ole lainvoimainen.

ANNA-KAISA MARSKI

osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

Hallinto-oikeus muutti uusiin toimitiloihin

POHJOIS-SUOMEN hallinto-oikeudelle yksi vuoden 2023 suurimmista muutoksista oli uusiin toimitiloihin siirtyminen yhdessä muiden Oulun uuden oikeustalon käyttäjävirastojen kanssa. Oikeustalon suunnittelu käynnistyi arkkitehtien johdolla jo vuonna 2019, ja rakennushankkeen toteutuksesta huolehtivat monet rakennusalan ammattilaiset. Myös meidät käyttäjät otettiin mukaan suunnittelutyöhön varhaisessa vaiheessa.

Varsinaisten suunnittelukokousten lisäksi henkilökuntamme osallistui suunnittelutyöhön muun muassa sisäisissä palavereissa ja rakennushankkeen puitteissa järjestetyssä työpajassa. Meitä kuunneltiin ja pääsimme vaikuttamaan tärkeäksi kokemiimme asioihin.

Jäi tunne, että suunnittelutyössä ymmärrettiin hallinto-oikeustyöstä toimitiloille johtuvia vaatimuksia. Kiitokset siis kaikille rakennushankkeessa vaikuttaneille hyvästä yhteistyöstä.

Uusin tiloihin pääsimme muuttamaan huhtikuussa 2023. Muutto oli suuri ponnistus ja kiitos sen onnistumisesta kuuluu koko henkilökunnalle. Uuden äärellä tunsimme myös haitteutta, kun taakse jäivät vuosikymmeniä hyvin palvelleet Isokadun toimitilat.

Myös meidät käyttäjät otettiin mukaan suunnittelutyöhön varhaisessa vaiheessa.

Edellisen kerran Isokadulla oli suuri muutos kymmenen vuotta sitten, kun Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet yhdistyivät Pohjois-Suomen hallinto-oikeudeksi.

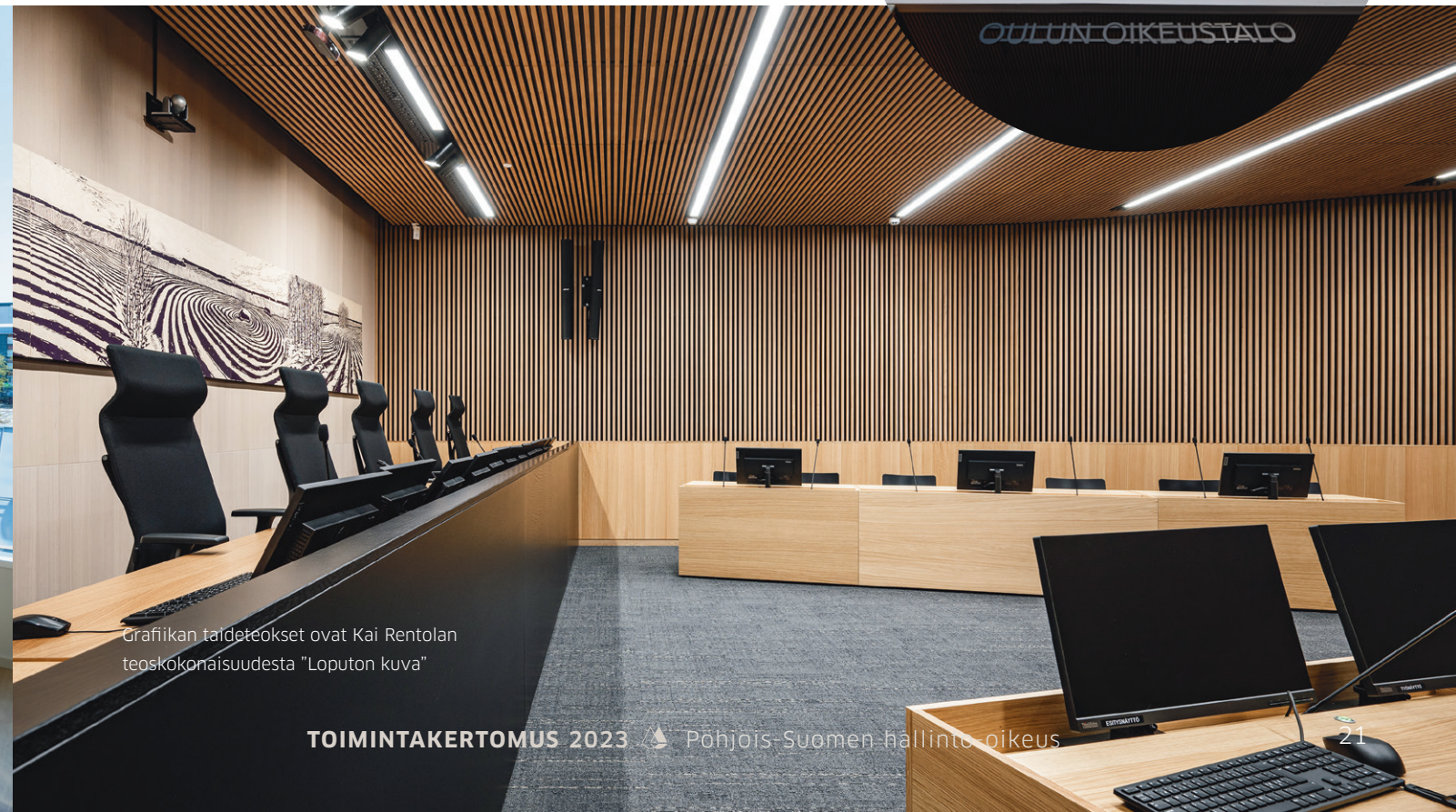
Edes hyvän muutoksen, tai tässä tapauksessa muuton, tekeminen ei ole täysin kivutonta. Olimme ennalta valmistautuneet siihen, että muuton myötä toimintaympäristömme ja -tapamme tulevat jonkin verran muuttumaan. Suurilta muutuskivuilta kuitenkin säästyttiin, kun jo ensihetkistä lähtien ihastelimme yhdessä uusia tyylikkäitä työtiloja ja erityisesti 4. kerroksen kahviosta avautuvia näkymiä. Iloksemme kauniit havainnekuvat muuttuivat todeksi. Loppu-

tuloksena meillä on tarpeitamme vastaavat ja toimivat työtilat, joissa työyhteisömme viihtyy.

Muutosta on kohta vuosi. Olemme tyytyväisinä saaneet huomata, että toimintamme uusissa tiloissa on käynnistynyt mallikkaasti.

ANNI KONTTURI

1. osaston varajohtaja, hallinto-oikeustuomari

Grafiikan taideteokset ovat Kai Rentolan teoskokonaisuudesta "Loputon kuva"

Esittelijänä hallinto-oikeudessa

HALLINTO-OIKEUDESSA käsitellään ja ratkaistaan viranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia ja hallintoriitoja. Asiat ratkaistaan yleensä kirjallisessa menettelyssä, mutta hallinto-oikeus voi järjestää myös suullisia valmisteluja, suullisia käsittelyitä, tarkastuksia ja katselmuksia. Hallinto-oikeudessa käsiteltävien asioiden kirjo on laaja. Asiaryhmiä on noin 300 ja käsiteltävien asioiden laajuus ja vaativuus vaihtelevat. Hallinto-oikeudessa asiat ratkaistaan aina esittelystä.

Hallinto-oikeudessa juristit työskentelevät yleensä hallinto-oikeuden esittelijöinä ja hallinto-oikeustuomareina. Yleensä hallinto-oikeuteen töihin tuleva juristi työskentelee ensin hallinto-oikeuden esittelijänä ja myöhemmin urallaan hallinto-oikeustuomarina. Hallinto-oikeuteen hakeutuu töihin juristeja monenlaisen urataustan ja kokemuksen pohjalta, kuten asianajoalalta, kunta-alalta ja eri viranomaisten palveluksesta.

Hallinto-oikeuden esittelijän päätehtävä on valmistella vireillä olevia asioita esittelyä varten. Esittelijä perehtyy yleensä kahteen tai kolmeen asiaryhmään kerrallaan. Asian tullessa vireille esittelijä ottaa sen haltuun eli tutkii, onko valittajalla valitusoikeus, onko valitus oikeassa tuomioistuimessa, onko valitus tullut vireille ajoissa ja onko päätös valituskelpoinen. Tarvittaessa esittelijä pyytää valittajaa täydentämään valitustaan. Alkutoimien jälkeen esittelijä pyytää ensin lausunnon valituksenalaisen päätöksen tehneeltä viranomaiselta, minkä jälkeen kuullaan muita mahdollisia asianosaisia. Valittajalle varataan lopuksi tilaisuus esittää käsityksensä muiden oikeudenkäynnin osapuolien esittämistä vaatimuksista ja muusta oikeudenkäyntiaineistosta. Esittelijä selvittää asian tosiseikat ja ratkaistavat oikeuskysymykset, tutustuu oikeuskäytäntöön

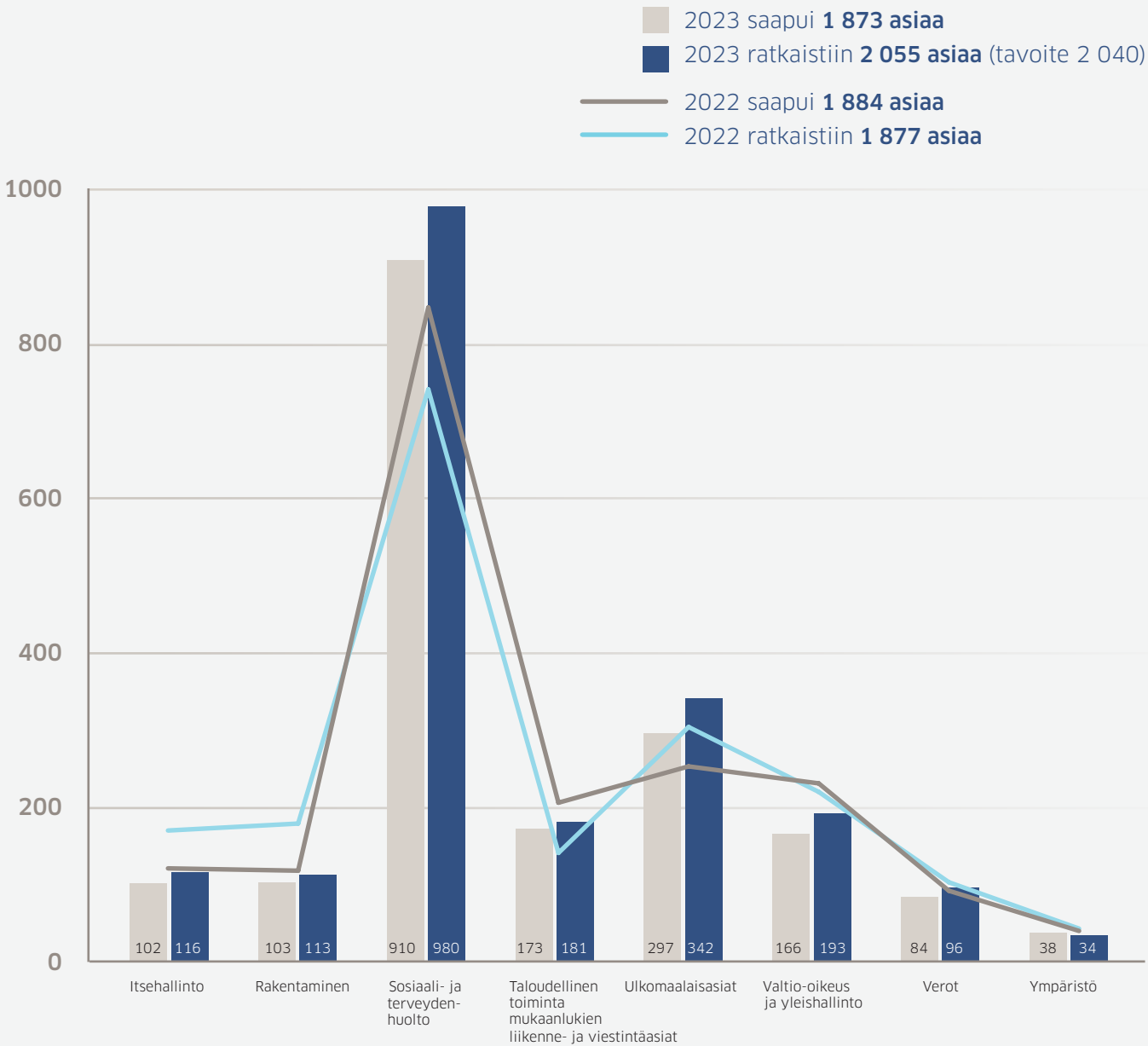
ja muihin asian ratkaisun kannalta olennaisiin oikeuslähteisiin ja kirjoittaa päätösesityksen. Päätösesityksessä esittelijä esittää oman ehdotuksensa siitä, miten asia tulisi ratkaista. Asiakirjat ja päätösesitys kiertävät kokoonpanon jäsenillä, minkä jälkeen asia ratkaistaan hallinto-oikeuden istunnossa. Esittelijä ei ole osa kokoonpanoa, mutta hän voi jättää eriävän mielipiteen ollessaan eri mieltä asian ratkaisusta. Myös hallinto-oikeustuomari voi toimia asian esittelijänä, jolloin hän toimii kokoonpanossa esittelevänä jäsenenä.

Esittelijän työ on itsenäistä ja edellyttää itseohjautuvuutta. Työskentelyä voi aikatauluttaa ja suunnitella pitkälti itse. Vaikka työtä tehdään pääasiassa itsenäisesti, hyvät yhteistyötaidot ovat tarpeen, koska esittelijä tekee asian eri vaiheissa yhteistyötä niin tuomareiden kuin lainkäyttösihteerienkin kanssa. Esittelijä osallistuu asian käsittelyyn ja selvittämiseen koko asian vireilläolon ajan. Esittelijälle tärkeitä ominaisuuksia ovat hyvä kirjoitus- ja perustelutaito, kyky hahmottaa kokonaisuuksia ja tunnistaa olennaiset asiat sekä halu kehittää osaamistaan. Hallinto-oikeuden esittelijän tehtävissä saa työskennellä niin yhteiskunnallisesti kuin yksilön kannalta merkityksellisten asioiden parissa. Työ on haastavaa, ja uusia asioita tulee pohdittavaksi säännöllisesti.

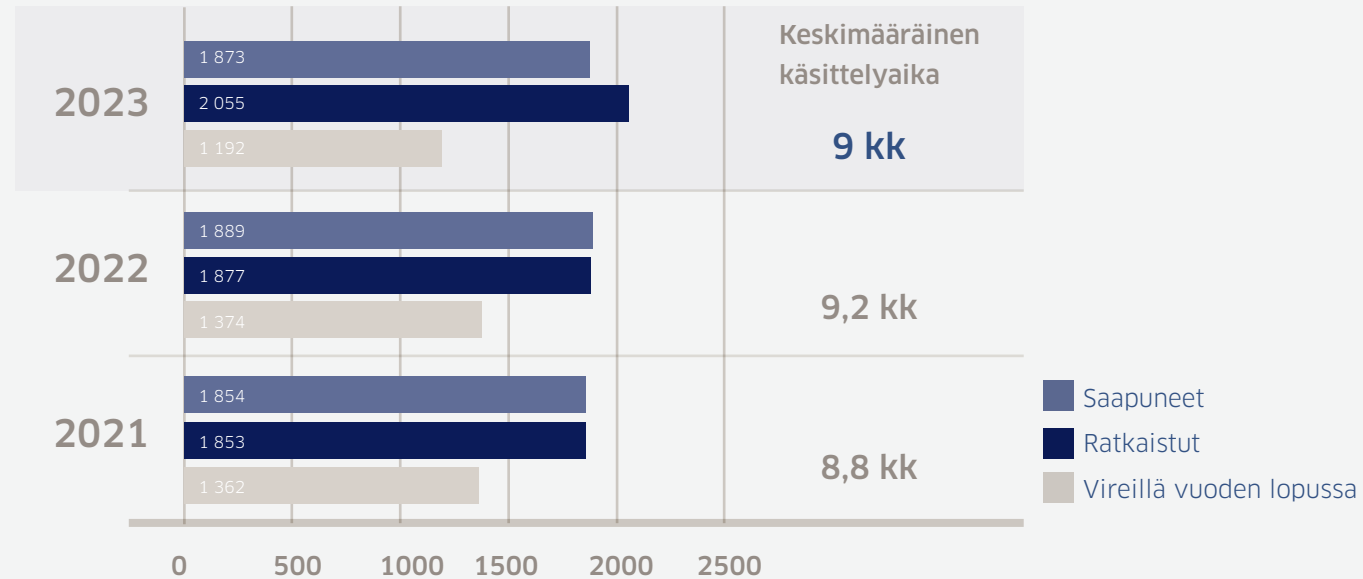
Kirjoittajat Enni Brunni, Kaisa Hokkinen, Hanna-Leena Lakovaara ja Niko Träff ovat olleet opintojensa aikana korkeakouluharjoittelussa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa, mikä on innostanut heitä hakeutumaan valmistumisen jälkeen töihin hallinto-oikeuteen.

TILASTOJA

Vertailutietoa 2021 – 2023

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden HENKILÖSTÖ VUONNA 2023

Tuomarit	32
Asessori	1
Esittelijät	12
Käräjänotaari	1
Notaarit	3
Lainkäyttösihteerit ja hallinto	14
YHTEENSÄ	63
+ 2 harjoittelijaa	
Sivutoimiset asiantuntijajäsenet	22

KUNNIAMERKIT

Itsenäisyyspäivänä tasavallan presidentti myönsi hallinto-oikeustuomari **Anna-Kaisa Marskille** Suomen Leijonan Ritarikunnan I luokan ritarimerkin ja hallinto-oikeustuomari **Riitta Arjakselle** valtion virka-ansiomerkin.

HENKILÖSTÖ

Virkistystoiminta

Oulun oikeustalon avajaisjuhlat 31.5.2023

POHJOIS-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

oikeus.fi/hallintooikeudet/pohjois-suomenhallinto-oikeus/fi